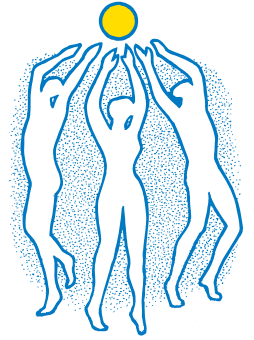




Idrottsarvet

Nr 70 - Årgång 36 - 2021



ÖREBRO LÄNS IDROTTSHISTORISKA SÄLLSKAP



Styrelsen inom ÖLIS

Ordförande

Jan Andersson
janolf.andersson@telia.com

Vice ordförande

Thomas Eklund
thomas eklund@rfsisu.se

Sekreterare

Kerstin Pedro
kerstin.m.pedro@gmail.com

Kassör

Björn Reineborg
reineborg@gmail.com

Ledamöter

Bo Ericson
bo.sten.ericson@telia.com

Sven Göran Gustafson
sven.goran.gustafson@telia.com

Kjell Sunesson
kjell.r.sunesson@gmail.com

Sten Berglund (adjungerad)
Sberglund@tele2.se

Anki Olsson (adjungerad)
anki.rahmberg@hotmail.com

Laila Sunesson (adjungerad)
laila.sunesson@live.se

Hedersordförande

Rolf Hallgren, Bo Astvald

Hedersledamöter

Sven Arne Ahlberg, Håkan Aldevik, Marianne Dahlberg, Kurt Löfvenhaft, Rolf Sund, Kjell Sunesson, Laila Sunesson.

Hedersmedlemmar

Karin Åslund, Thomas Eklund, Dixie Ericson, Bernt Eriksson, Göran Gunnarsson, Olof Gustafsson, Gunnar Hagsten, Magnus Enhörning, Göran Gillberg, Bernt Larsson, Olle Larsson, Ulf Magnusson, Lars Segelberg, Anders Stenberg, Kjell Wahman, Stig Wallinder.



ÖLIS klubblokal, i Byggmästareföreningens Hus på Järntorgsgatan 3.

Samarbetspartners

Contour Air

Elprofilen

ICA Parken-City-Eko

Industrihandel i Örebro

Länsförsäkringar

Mäklarhuset

Puts och Tegel i Örebro AB

RF-SISU Örebro

Röhnisch Sportswear AB

Örebro Sportklubb

Omslagsbilden

Fotbollslegenden Pelé i närkamp med Orvar Bergmark vid VM-finalen 1958.

Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap

Järntorgsgatan 3, 703 61 Örebro.

Telefon: 019-25 47 07

Swish: 123 232 67 59

Hemsida: www.olis.nu

E-post: idrottshistoriska@telia.com

Bankgiro: 5495-3039.

Organisationsnummer: 875001-4972



Ledaren

Favoriterna höll - men.....

Saras silver - en bragd

Favoriter som höll - och föll - så kan vi sammanfatta den svenska insatsen i sommar-OS i Tokyo. Ett OS som kommer att gå till historien på grund av coronapandemin och alla restriktioner.

Sommar-OS 2021 var idrottsfesten dit bara aktörerna och deras ledarstab var inbjudna. Både stora och små arenors läktare gapade mer eller mindre tomma. Munskydd var obligatoriskt och de aktiva fick leva i sin egen lilla bubbla och glömma mötena över land- och idrottsgränser i OS-byn.

Men det blev trots allt både bra och spännande tävlingar med svenska mått mätt.

Våra stora svenska guldhopp Armand "Mondo" Duplantis och Daniel Ståhl höll för trycket och vann övertygande guld i stav och diskus. Ja, stavhoppsgiganten "Mondo" Duplantis flög ju även över världsrekordhöjden 6,19, men rev på nedvägen ...

Det är långt ifrån alla internationella storstjärnor som lyckas i de olympiska spelen - även om de brukar vara bäst när det gäller. Duplantis och Ståhl var två som hade nerverna under kontroll.

Men frågan är om inte Simon Petterssons överraskande silver i diskus och framför allt simdrottningen Sara Sjöström silvermedalj på 50 m fritt var de största positiva överraskningarna. Saras silverinsats och fyra ytterligare finalpass i Tokyo-bassängen ett knappt halvår efter armbågsbrottet bär bragdstämpel.

Att vi har några av världens bästa ryttare och hästar visste vi - men den avslutande omhoppningen i OS-finalen blev en rysare ända in på mållinjen.

Sommarkepsen av för Malin Baryard Johnsson, Henrik von Eckermann och Peder Fredricson, som även tog individuellt silver.

Svenska damlandslaget i fotboll var favoriter som föll i den olidligt spännande finalen mot Kanada. Den rutinerade lagkaptenen

Caroline Seger hade möjligheten att för alltid bli historisk om hon satte sista straffen. Men hon sköt över. Och sen gick det som det gick...

Det blev ett starkt silver igen, men Seger och hennes medspelare var otröstliga direkt efter matchen

Förbundsbasen och örebroaren Annika Grälls på blixervisit i Japan berättar här i Idrottsarvet om dramat och vad framgången och det andra raka OS-silvret betyder för svensk damfotboll.

Möt också örebroaren Olle Anfelt som var med på sitt elfte olympiska spel som coach och ledarskapsutvecklare.

Till sist hoppas vi på att vår verksamhet i ÖLIS ska komma igång igen under hösten. Vi är många som saknat de stora och små träffarna i över ett och ett halvt års tid.

Håkan Bågenvik



ÖLIS tidning nr 70

Tryck: Trio Tryck AB

Tidningsredaktion: Håkan Bågenvik och Thomas Eklund, redaktörer, Bernt Larsson, bilder.

Layout: Karin Lidner



Vi minns Orvar Bergmark

Vi minns Örebro:s största idrottsman genom tiderna. Orvar var aktiv, i världsklass, som bandy- och fotbollsspelare, men därutöver, tränare, förbundskapten och expertkommentator.

Orvar Bergmark föddes i Bureå den 16 november 1930. Vid tre års ålder flyttade familjen till Byske. Pappa Ernst var bagare och även Orvar lärdes upp i yrket.

- Arbetet vid familjens bageri gjorde att jag började tidigt men var klar klockan två. Därefter kunde jag ägna mig åt idrott resten av dagen, berättade Orvar.

I de tidiga åren var Orvar utöver bandy och fotboll talangfull i friidrott och skidor.

- Jag hade kanske blivit en stor skidåkare om pappa levte, reflekterade senare Orvar.

Till Örebro

Efter pappa Ernst tidiga död flyttade mamma Signe till Örebro 1947 med Orvar och hans två systrar. Orvar fortsatte inom bagaryrket. Första idrottsföreningen blev IF Start då Orvar var Sverigebäst i kula som 15-åring. Men kusinen Olle Sääw förde in Orvar i ÖSK bandy och fotboll. Debuten i fotbollens A-lag skedde som center 1948 och som back i bandy 1949.

Genom tränaren "Pära" Kaufelt omskolades Orvar till högerback i fotboll och togs ut till Putte Kocks landslag 1951. I laget fanns också ÖSK:arna Arne Lundqvist och Gösta Lindh, imponerande.

Redan år 1954 var Orvar framträdande spelare och "Stor Grabb" i både bandy och fotboll. Det ledde till att Orvar värvades till AIK under säsongen 1954/1955. Främsta motivet var att komma med på AIK:s resor till Fjärran Östern. Noterbart är att akademiledamoten Lars Forsell och deckarförfattaren Stig Trenter, vid en ryktbar resa, var i Örebro för att försöka värva Orvar till AIK.

Åter i Örebro blev Orvar och ÖSK svenska mästare i bandy 1957 och 1958.

- Jag har aldrig mött idrottsmän som älskade sin idrott så högt som ÖSK:s bandyspelare under denna framgångsperiod, mindes Orvar.

ÖSK:s fotbollslag gick upp i allsvenskan 1960 med Orvar som lagkapten och tränare. Orvar deltog i Bandy-VM 1961.



VM 1958

Orvars största idrottsliga framgång är VM i fotboll 1958. Sverige gick överraskande till VM-final efter att besekrat Västtyskland i en dramatisk semifinal. I finalen blev Brasilien för svåra och vann med 5-2. Framträdande var Garrincha och den unge Pelé. Orvar blev tillsammans med "Nacka" uttagna i världslaget som högerback respektive vänsterytter. Guldbollen 1958 tilldelas Orvar Bergmark med motivet "förmågan att växa med uppgiften samt det förebildliga uppträdandet".



VM-truppen 1958

Proffs i Roma

Åren 1962-64 tillbringade Orvar med familj i Rom. På grund av begränsningar av antalet utländska spelare i laget blev det inte så många A-matcher. Men Orvar passade på att grundligt förbereda sig för en kommande tränar- och förbundskaptenkarriär.

Nyår 1965 återkom Orvar med familj till Örebro. I mars, på Stadion, kunde Orvar som center vara med och vinna sitt tredje SM-guld med ÖSK:s bandylag.



Orvar och Ulla med barnen Eva och Maria

Förbundskapten

När Orvar tillträdde om förbundskapten 1965 var han den förste heltidsanställda. Sverige hade halvat efter och inte deltagit i VM sedan 1958.

Orvar införde året runtränning i ett led att stärka svensk fotboll. Svenska landslaget blev succesivt allt bättre och kvalificerade sig till EM i Italien 1968.

Största framgången var kvalificeringen till VM i Mexico 1970. Efter 22 år var Sverige åter med och gjorde upp om VM-titeln.

Sverige gick inte vidare från gruppspelen efter en tveksam insats mot Italien.

Orvar tog konsekvensen av resultatet och avgick.



Förbundskaptenen

Radiokommentator

Efter perioden som förbundskapten fångades Orvar upp som kunnig och uppskattad kommentator för bandy och fotboll. Mångårigt kommenterade Orvar och Tommy Engstrand fotbollens landskamper. Tommy ser alltjämt Orvar, tillsammans med Assar Rönnlund, som de främsta sportanalytikerna i radion genom tiderna.



Orvar och Tommy Engstrand

Berättelsen om Orvar Bergmark

År 2005 arrangerade ÖLIS en utställning om Orvar Bergmark. En lunch hos landshövdingen Sören Gunnarsson samt en "Minnenas afton" på Nöjeskrogen genomfördes.

Minnenas afton leddes av Tommy Engstrand med uppträdande av Peter Flack. Orvar hyllades av ÖLIS medlemmar, hustrun Ulla med döttrarna Eva och Maria samt UEFA:s president Lennart Johansson, VM-laget 1958 med "Fölet" Berntsson, Reino Börjesson, "Bajdoff" Johansson, Sigge Parling, "Julle" Gustavsson, Agne Simonsson och Kurre Hamrin. VM-laget 1970 med Leif Eriksson, Ronnie Hellström, Ove Kindvall, Sven-Gunnar Larsson, Thomas Nordahl, Björn Nordqvist och Tommy Svensson. Bandylegendarerna Arne Argus, Curt Einarsson, "Gucko" Jansson, "Yppe" Palmqvist, "Pinnen" Ramström och Olle Säaw.

Fotboll

- 290 matcher i allsvenskan & Div 2 för ÖSK
- Tränare i ÖSK, 1959, 1961, 1971-73, 1978
- 94 landskamper, VM-silver 1958 & Guldbollen 1958
- Förbundskapten 1965-1970, EM 1968, VM 1970

Bandy

- 141 allsvenska matcher för ÖSK, SM-vinst 1957, 1958, 1965
- 24 landskamper, 1951-1962, VM-silver 1961

Thomas Eklund



Ove Kindvall, Tommy Svensson, Leif Eriksson, Ronney Pettersson, Ronnie Hellström och Tommy Engstrand hyllar Orvar.



Invigning av utställningen.

Bakom rubrikerna

Orvar orkar allt!

Bildbevisen fanns på en helsida i Expressen hösten 1960. Orvar Bergmark dominerade svensk fotboll i fyra matcher under åtta dagar det året.

Han var klippa i Örebro SK (överst) och inledde sin bragdvecka på söndagen med allsvenskt kval mellan ÖSK och IFK Kristianstad. Det blev 5-0 till ÖSK. Bäst på plan var Orvar.

På onsdagen var han kapten och klippa i VM-kvalet mot Belgien (andra bilden). På lördagen tog han ner Luleåkedjan i den avgörande kvalmatchen på Råsunda. ÖSK vann med 2-1 och var

därmed klart för comeback i allsvenskan. Bäst? Orvar, förstås.

Bragdveckan avslutades dan därpå då Orvar var "danskdödare". Det blev 2-0 till Sverige i landskampen mot gamla "arvfienden" Danmark och en av de mest tongivande i försvarslinjen var - ja, just det, ja ...

Och i dag gnäller helproffs om det blir mer än två matcher i veckan ...

Håkan Bågenvik



Höstens program

ÖLIS är i gång igen

ÖLIS aktiviteter startar upp igen efter att vi tvingats ställa in alla aktiviteter den 16 mars 2020. Här presenteras ett spännande Höstprogram fyllt av intressanta idrottslegender. Platsen för caféträffarna är "Frimis Salonger". Vi följer givetvis gällande rekommendationer.

Höstresan

Måndag den 27 september sker Höstresan till Stora Valla och matchen Degerfors-AIK. Innan ankomst till matchen sker ett stopp i Karlskoga för en Caféträff med tränarlegenden Sven-Göran "Svennis" Eriksson.



Caféträff med temat "Ishockey"

Onsdag den 27 oktober

Frimis Salonger, Frimurarlogen.

Onsdag den 27 oktober får vi möta tre legendariska ishockeyspelare, bröderna Lars-Erik och Rolf Eriksson samt Rolf Hallgren. Lars-Erik har idag efternamnet Ridderström.

De båda bröderna nådde nationell framgång på olika sätt. Lars-Erik via IK Sturehov, Lindlövens IF och Brynäs till AIK. Roffe med start i Örebro

IK och därefter till AIK. I AIK tog de gemensamt SM-guld. Rolf Hallgren var Örebros förste "store" ishockeyspelare.



Caféträff med temat "Vi minns Orvar Bergmark" & Luciatablå.

Måndag den 13 december

Frimis Salonger, Frimurarlogen

Vi hyllar Örebros största idrottsman genom tiderna med en föreläsning, "Vi minns Orvar Bergmark".

Detta tema avsågs genomföras redan föregående höst, då Orvar den 16 november 2020 skulle fyllt 90 år.

Vi gläds dessutom åt att åter kunna presentera den omtyckta Luciatablå.



Information

Fortlöpande ges information, kompletterande brevutskicken, genom vår hemsida, www.olis.nu. Nyheter går ut kontinuerligt. Får du inte Nyheter digitalt till din epost så vänligen kontakta ÖLIS.



Anna Bernholm

– länets deltagare i Tokyo-OS

Anna Bernholm var länets ende deltagare vid Sommar-OS i Tokyo. Det blev en snöplig förlust för judotjejen i andra matchen.

Anna är idag 30 år och uppfödd i värmländska Molkom. Judo blev hennes idrott redan vid 8:års ålder. För att kunna satsa på och utvecklas inom judon sökte sig Anna till judogymnasiet i Frövi och ett tävlande för Frövi JK.



Anna Bernholm, judoutövare av världsklass.

Det internationella tävlandet startade under junioråldern. Anna var tidigt framstående och vann ett flertal medaljer. Framgångarna fortsatte som senior där den första seniorvinsten kom i Abu Dhabi år 2017. Vid Europamästerskapen i Minsk år 2017 vann Anna brons.

I februari år 2020 skadade Anna knät vid tävlingar i Paris Grand Slam turnering. Det visade sig vara en korsbandsskada, vilket senare togs bort. Nu blev det en lång period av rehab och uppbyggnadsträning där Annas vilja sattes på prov.

Anna nådde brons i en Grand Slam turnering i Kazan 2021. Knäet höll och Anna togs ut till OS i Tokyo. En dröm gick i uppfyllelse för Anna men också för Frövi JK:s ”Mr Judo”, Björn Nyberg då Anna blev klubbens förste OS-deltagare.

I Tokyo-OS deltog Anna i 70-kilosklassen där hon var rankad åtta. I första omgången ställdes

Anna mot tunisiskan Nihel Landolsi, som hon enkelt besegrade. Andra matchens motståndare var italienska, juniorvärldsmästaren från 2018, Alice Bellandi. Anna dominerade matchen från start med fina attacker och kast utan att få poängutdelning. I slutsekunderna lyckades Alice genom ett kast få ned Anna och gavs en wazari/poäng vilket gav henne segern i matchen. Mycket snöpligt och olyckligt för Anna.

– Jag är otroligt besviken, det var inte så här jag ville att dagen skulle se ut, uttalade Anna efter förlusten.

Förhoppningsvis satsar vår judoutövare i världsklass, Anna Bernholm, vidare, i tre år till, mot OS i Paris år 2024.

Frövi Judoklubb

Frövi JK bildades 1979. I över 40 år har föreningen haft en bred verksamhet med allt från lekgrupper, elit, veteran och motions judo.

Åren 1979 till 2010 skedde verksamheten i Judohallen i Frövi. Ett Riksidrottsgymnasium för Judo skapades 1986 med ett intag av elever/utövare från hela landet.

Lindesbergs Arena stod klar år 2010 med landets bästa och vackraste Judohall. Nu gavs möjlighet till en ökad rekrytering och en än bättre utbildning av aktiva. Den har också möjliggjort att Frövi JK varje år arrangerar flera stora arrangemang och även står värd för Internationella tävlingar.

Initiativtagare till Frövi JK:s bildande och alltjämt klubbens ”Mr Judo” är Björn Nyberg. Kunliga tränare och engagerade medlemmar har gjort Frövi JK till landets främsta. Klubben har fostrat ett stort antal Svenska Mästare, juniorer och seniorer, och landslagsutövare.

Thomas Eklund



Örebroarens blixervisit på OS-finalen

"En fantastisk prestation - men vi föll och fick ett silver"

Sveriges OS-landslag i fotboll - det var en av guldfavoriterna som föll efter en dramatisk straffsparkläggning i OS-finalen mot Kanada.

- Där och då gjorde det ont, då jag och många med mig önskade att Caroline Seger, Hedvig Lindahl och Marika Domanski Lyfors med flera skulle få sitt efterlängttade guld, säger Annika Grälls, örebroaren som i egenskap av ordförande i Elitfotboll Dam och invald i Uefas marknads-kommitté gjorde en blixervisit på de olympiska spelen i Japan.



- Enligt ursprungsplanen skulle jag ha varit där en vecka under gruppspelen, men pandemi-reglerna gjorde det inte möjligt. Enligt det som krävdes då, skulle jag ha fått suttit halva tiden i karantän. Men efter

segern mot Japan ändrades reglerna och det blev möjligt för mig och Svenska Fotbollförbundets ordförande Karl-Erik Nilsson att åka med kort varsel.

Hur var det att uppleva dramatiken i en nästan folktom arena?

- Nervöst och märkligt. Den lilla publik som fanns satt ju samlad på ett ställe. Det var FIFA-presidenten Infantino, Karl-Erik Nilsson, Stefan Holm (höjdhopparen och IOK-delegaten) och några till. Vi hoppades ju att Seger skulle få avgöra genom att sätta sin straff och kröna en fantastisk karriär.

Det var ju sååå nära?

- Ja, vi borde ha avgjort under ordinarie tid, då vi dominerade på plan. Men lätt att säga, svårare att göra.

Så här några veckor efter OS-finalen, hur besvikelsen blev du och övriga svenskar när vi missade OS-guldet?

- Besvikelsen blir mindre med tiden. Det var ju en stor och fantastisk prestation att ta ett OS-silver och bara förlora en match under ett helt mästerskap. Men skillnaden var att i Rio för fem år sedan "vann" vi silvret efter ett knackigt spel och vi hade inget favorittryck inför finalen. Nu var vi favoriter och det ställdes stora förväntningar på laget efter utskåpningen av USA i premiären. Det kändes som att vi "förlorade" och fick ett silver. Guld och brons vinner man ...

Vad betyder den här framgången för svensk damfotboll?

- Att fler som inte brukar se damfotboll får se hur bra och underhållande den är och lär sig känna igen spelarna. Sen tror jag att det stärker den trend som vi redan är inne i, där fler och fler tycker att det är otidsenligt att bara sponsra det ena könet och att skillnaderna i löner mellan herr- och damfotbollen är orimliga.

Gynnar framgångarna i Tokyo rekryteringen av unga flickor till sporten?

- Förebilder är viktigt för att attrahera både tjejer och killar till fotbollen. Men vi är redan stora både ur ett nationellt och internationellt perspektiv. Det finns fler tjejer som spelar fotboll än både tjejer och killar tillsammans inom både ishockey och handboll. Vi har nästa lika många fotbollsspelande tjejer som Tyskland, och då skiljer det trots allt rejält i folkmängd.

Nu väntar fotbolls-VM 2023 och nytt sommar-OS 2024 - är det då Sverige ska ta revansch?

- Frågar du mig och spelarna så är svaret givet. Men konkurrensen ökar och hårdnar. Det syntes bland annat nu på OS och på VM i Frankrike 2019.

Berätta kort om vem du är?

- Född och uppvuxen i en liten by utanför Hedemora i Dalarna. Även om jag spelade lite fotboll som ung, så var simning det viktigaste, sen skytte och därefter att följa Leksands ishockeylag. Det var först när jag som vuxen flyttade till Örebro som fotbollen kom in i mitt liv. Men hade hockeyn varit bättre när jag flyttade hit, kanske jag hade hållit kvar vid ishockeyn.

Nu fick Annika Grälls bland annat uppdrag i KIF damfotbolls styrelse, Svenska Fotbollförbundets förbundsstyrelse, blev ordförande i EFD, elitfotboll dam, och invald i Uefas marknadskommitté.

- Jag fick förfrågningar från både KIF och ÖSK:s valberedningar, men KIF var först. Sedan var känslan att det fanns så mycket mer att göra på damsidan. För på den tiden hade spelarna inte

betalt och fick dessutom betala sina egna fotbollsskor. Det vill säga väldigt långt ifrån hur det såg ut på herrsidan. Så det har ju onekligen hänt en hel del.

- I Uefas marknadskommitté blir man inte invald utan utsedd av exekutive kommitté. De väljer ut vilka från de 55 medlemsländerna som ska ingå i den här och andra kommittéer, berättar Annika Grälls.

Du har haft en blandad yrkeskarriär?

- Ja, det stämmer. Jag har haft förmånen att få jobba med vitt skilda och framför allt roliga saker. Arkeologi, mat och dryck, jag har skrivit böcker, byggt utställningar, haft EU-uppdrag med mera. Listan är lång. Idag gör jag uppdrag åt Riksidrottsförbundet, det handlar om styrelsearbete, samt jobbar med mat och dryck i mitt eget bolag. Just nu har jag ett uppdrag till finalen i "Årets Kock", svarar Annika Grälls.

Håkan Bågenvik



Örebro län

”Sverige bäst när det gäller”



*Örebroaren Olle Anfelt
är en av Sveriges meste olympier*



När sommar-OS avgjordes i Japan i månadsskiftet juli/augusti deltog Olle Anfelt i sitt elfte olympiska spel i rollen som Sveriges Olympiska kommittés, SOK:s, coach- och ledarskapsutvecklare.

- Jag gjorde mitt första OS i Sydney år 2000. Det

blir troligen ett tolfte i Peking i vinter, sedan är det väl tveksamt om det blir några fler för min del, säger 66-årige Olle.

Finns det några som deltagit så många gånger?

- Jo, inte minst inom SOK. Men det var kul att se Jörgen Persson, med sex OS som aktiv, nu komma tillbaka som förbundskapten i bordtennis och därmed göra sitt sjunde OS.

Vad innebär ditt uppdrag som coach och ledarskapsutvecklare?

- 1997-1998 startade SOK sitt stödprogram, Topp- och Talangprogram. Det var i det sammanhanget som jag kom in som beteendevetare. Jag gjorde framför allt intervjuer med idrottarna utifrån en samtalsmall som vi utvecklat för att bedöma om vi skulle ge stöd till idrottaren.

- Det var ett program som inledningsvis var väldigt inriktat på utövaren. Ganska snabbt blev det dock uppenbart att vi inte bara kan satsa på idrottare utan att också ge någon form av stöd till de som står idrottaren närmast, det vill säga tränaren och förbundskaptenen. Så efter OS i Sydney startade SOK ett stöd- och utvecklingsarbete med fokus på ledarskap och coaching.

- Idrottens professionalisering var på väg att bli lite snedvriden, fortsätter Olle. Idrottaren gavs större möjligheter att träna och idrotta på heltid, men ledar- och tränarskapet hängde inte med i utvecklingen, varken rent kunskapsmässigt eller tidsmässigt. Ledaren var till stor del fortfarande

ideell eller arvoderad. Så mitt uppdrag har varit att utifrån SOK:s roll och uppdrag försöka medverka till att utveckla ledar- och tränarskapet under de här åren med väldigt tydlig koppling till de olympiska spelen och OS-truppen.

Har du ett nära samarbete med idrottsstjärnorna och deras ledare?

- Sett över de tjugo åren har jag nog gjort insatser, större eller mindre, i alla idrotter. Cirka tre år före varje OS samlar vi de coacher som vi och förbunden tror kommer ha idrottsutövare på kommande OS. Därifrån och framåt gör SOK riktade insatser och jag är den som sjösätter och driver vårt coachprogram fram över OS.

- Behoven är väldigt olika hos de olika idrotterna. Generellt sett jobbar SOK mer nära de mindre idrotterna som har små egna resurser. De större förbunden har i de flesta fall bra egna resurser och driver sina egna utvecklingsprogram. Så jag ligger nära vissa förbundskapten och tränare utifrån de behov de har av stöd, utbildning och utvecklingsinsatser.

- När det gäller idrottsutövarna så förändrades det runt 2010, då vi förstärkte på beteendesidan internt och jag fick två kolleger som sedan dess har ansvaret för det nära stödet till idrottsutövarna. Så jag fokuserar numera helt på coacherna.

Låg din kunskap och erfarenhet bakom några av framgångarna i Japan - i så fall vilka?

- Jag eller SOK har ju ingen direkt påverkan på det sättet. Däremot givetvis indirekt. Inte minst i hela förberedelsearbetet där de OS utvärderingar som jag ansvarat för sedan 1994 förstås gett oss väldigt många lärdomar och insikter om hur vi på bästa sätt förbereder oss inför ett OS. Vi är ett litet land med få idrottsutövare på högsta internationella nivå. Våra medaljchanser på ett OS är begränsade så vårt och mitt arbete är väldigt fokuserat på att vara bäst när det gäller.



- Internationellt sett är ett bra statistiskt utfall en medalj per tre chanser, eller 33 procent. Sverige har under de senaste spelen legat betydligt högre än så, även om just Tokyo "bara" hamnade på strax över 40 procent.

- Om det är något som jag och SOK bidragit till sett till våra framgångar, så ligger det i våra förberedelser och den förmåga vi utvecklat de senaste 12-15 åren att vara bäst när det gäller. Jag påstår att vi numera är ett av världens bästa länder på just detta, att med våra små resurser, få aktiva i internationell topp, ändå vara med skapligt och kriga om medaljer och dessutom lyckas få med oss en hel del hem. Vi är bra när det gäller och det har


varit ett av mina uppdrag att utveckla den förmågan tillsammans med våra coacher i olika idrotter. **Vad var det mest positiva och negativa under spelen?**

- Jag är väldigt positiv till att våra ledare och aktiva hade "rätt" fokus på tävling och inte på allt som var annorlunda och lite tråkigare än vanligt.

- Det negativa var att OS normalt är ett unikt tillfälle för idrottare att umgås och heja på varandra över gränserna. Det är ju en stor del av OS-upplevelsen som nu våra idrottare gick miste om, säger Olle Anfelt.

Håkan Bågenvik

Mäklarhuset



DEN GODA MATEN
till vardag och fest
hittar du hos oss!
ALLA DAGAR 7-22!

ICA Supermarket	City Krämären
ICA Supermarket	Parken Brunnsparken
ICA nära	Eko Mellringe

PUTS & TEGEL

SEDAN 1970

BLI MEDLEM I ÖSK FOTBOLL

Som medlem i ÖSK är du hjärtat i verksamheten och en avgörande del i vårt fortsatta arbete mot visionen - att bli ett topplag som spelar inför fullsatta läktare och tar oss ut i Europa.

- Vuxen: 360 kr
- Familj: 540 kr
- Knatte: 60 kr
- Guld: 1200 kr
- Guld (familj): 1500 kr
- Ungdom, student & pensionär: 240 kr

Läs mer på oskfotboll.se



Covid 19 - en anpassning och ett nytänkande för länets idrott



Pandemin har negativt, brett och djupt, påverkat alla delar av vårt samhälle. För att få veta hur idrotten i vårt län klarat sig under denna period har vi mött den ansvarige för länets idrott, distriktidrottschef Charlotta Stenheim.

Vilka är de främsta följderna av pandemin för idrotten

- Idrottsföreningarna har på ett imponerande sätt anpassat sin verksamhet till de rådande restriktionerna för att aktiviteterna ska kunna ske på ett säkert sätt. Idrottsföreningarna har varit kreativa och nytänkande där både träning och tävling har utvecklats och genomförts med digitalt stöd och på andra nya sätt inom ramen för restriktionerna.

- Totalt har givetvis idrottsverksamheten genom pandemin minskat. Men skillnaden är stor mellan olika idrotter där några legat på samma nivå eller till och med ökat medan andra tappat kraftigt, inleder Charlotta.

Vilka idrotter har klarat sig bäst

- Uteidrotter som fotboll, golf, skidåkning och motorsport har kunnat fortsätta med eller öka sin verksamhet. Det gäller även badminton-, paddel- och tennisverksamhet i hallar samt ridanläggningar. Fotbollens aktiviteter för barn och ungdomar ökade, exempelvis, med 5% år 2020.

Vilka idrotter har haft det svårast

- Inomhusidrotter som genomförs i Idrottshallar, Ishallar och Simhallar har haft det svårt eftersom dessa anläggningar varit stängda långa perioder. För idrotter med närkontakt som dans och kampsport har restriktionerna inneburit stora nedskärningar i verksamheten.

Vad har den inställda tävlingsverksamheten i många idrotter inneburit

- För mig och många med mig har tävlandets stora betydelse för idrottandet på alla nivåer blivit tydligt. Saknaden efter tävling och att få mäta sin prestation gentemot sig själv och mot andra har varit stor. Många har längtat efter spänningen, glädjen och motivationen som tävlingsmomentet innebär.

Vilka är de ekonomiska konsekvenserna

-Inställda arrangemang, cuper, matcher och tävlingar har gett minskade intäkter. Mindre aktiviteter, tävlande och resande har medfört mindre kostnader.

Ett stort och avgörande ekonomiskt tillskott har regeringens kompensationsstöd till Riksidrottsförbundet varit. I vårt län har 50 miljoner fördelats ut till över hundra idrottsföreningar. Även vårt läns kommuner har stöttat idrotten bra, på olika sätt.

Vilka lärdomar har idrotten gjort av Covid 19

Idrotten har hittat nya idrottsytor och även former för träning och tävling. Ett stort kliv har tagits vad gäller digitalisering för både möten och utbildning men även för träning och tävling. Kunskapen om krisberedskap samt vikten av att bygga upp en solid ekonomisk grund har stärkts.

Vad är den kommande utmaningen för länets idrott

Nu samlar vi all kraft för att stötta länets idrottsföreningar att komma i gång med verksamheten, så att vi kan få tillbaka ledare och aktiva, och gärna få ännu fler till föreningsidrotten. En total samstämmighet finns i vårt land kring betydelsen av fysisk aktivitet och rörelse för våra barn och ungdomar.

Thomas Eklund

Mariedamms IK – en historia om bygdens idrottsförening

Mariedamms IK bildades den 8 oktober 1929. Många idrottsföreningar i vårt län bildades vid denna tidpunkt, exempelvis närliggande Zinkgruvan 1925 och Närkesbergs IK 1929.

Första uppgiften var att skapa en idrottsplats för fotboll och fri idrott. En enklare yta för idrottande iordningställdes.

Nästa steg var att komplettera idrottsplatsen med ett klubbhus innehållande omklädnings- och mötesrum. Ett sätt att få ihop pengar till detta var genom olika arrangemang. Det mest lyckosamma



var det där AGF:s berömda elitgymnaster medverkade i en succéfull uppvisning inför stor publik. Arvodet till AGF var 115 kronor.

Idrottsplatsen blev färdig 1938 och döptes till Björkvik. Sektioner för kvinnlig gymnastik, bordtennis, orientering och bandy bildades. Simning togs upp och sommartid arrangerades simskola vid närliggande Skeppsjön, idag vid Skiren.

Under krigsåren låg, som i de flesta idrottsföreningar, verksamheten nere. Till orten flyttade 1948 Halvard Ström. Halvard blev under en lång tid föreningens ordförande och ”Mr Mariedamm”.

Friidrotten växte sig stark i början 1950-talet och var tillsammans med bordtennis, fotboll och gymnastik de idrotter vilka utövades.

Det dröjde till 1960 innan idrottsplatsen, ”under pompa och ståt”, invigdes. Damfotboll och tennis togs upp och tipspromenader startades.

Vid 50 års jubileet 1979 hade föreningen, imponerande, 190 medlemmar i en ort med 180 invånare. Den nedlagda skolan togs över 1980 och gavs namnet Mariedammsgården, med lokaler för bordtennis, gymnastik och möten. Ett stort antal externa fotbollsläger genomfördes i Mariedamm.

Antalet aktiva minskade i alla åldrar, 1993 gick fotbollen samman med Närkesbergs IK i nybildade föreningen Närkesbergs/Mariedamms IK, den levde fram till 2011.

Fotbollsplanen köptes upp av SJ för att kunna bredda de intill liggande tågspåren. En ny fotbollsplan har anlagts.

Ett för få antal aktiva i Mariedamms IK gjorde att föreningen lades ner år 2014. Delar av verksamheten övergick på ett bra och naturligt sätt i Mariedamms Förening, tidigare byalaget.

I augusti detta år kunde en ny tennisbana samt en mindre multisportarena färdigställas, i anslutning till Mariedammsgården. Idrotten är och har varit viktig för ett levande Mariedamm.

Thomas Eklund





ELPROFILEN



**Länsförsäkringar
Bergslagen**



Kvinnors idrott på turné i vårt län



Projektet "Kvinnors Idrott" kan nu starta upp planerande aktiviteter. Utställningen kommer från hösten börja turnera runt i länets kommuner. Första kommun vi besöker är Hällefors. Kjell Sunesson, ÖLIS, lämnar på fotot över boken "Pionjärerna" till kultur och fritidschefen Kicki Johansson i Hällefors. Kicki, en legendar inom svensk basket och idrott.



Järntorgsgatan 9
703 61 Örebro



Årsmötet genomfördes i Frimis trädgård

*I "Frimis Trädgård" genomfördes ÖLIS års-
möte torsdag 3 juni, med ett 25-tal deltagande
medlemmar.*

Till mötesordförande valdes Ulf Marcusson och till sekreterare Kerstin Pedro. Jan Andersson omvaldes till ordförande. Ledamöterna Bo Ericsson och Sven Göran Gustafson omvaldes på två år. Kjell Sunesson nyvaldes på två år. Björn Reineborg nyvaldes i ett fyllnadsval på ett år.



*Mötessekreteraren Kerstin Pedro tillsammans med
mötesordföranden Ulf Marcusson.*

De avgående ledamöterna Sven Arne Ahlberg och Håkan Aldevik utsågs båda av årsmötet till Hedersledamöter, efter att ha verkat i styrelsen under elva år vardera.

Verksamhetsåret har helt präglats av Covid 19. Till trots att de flesta aktiviteter tvingas ställas in har mycket skett inom ÖLIS.

ÖLIS utsågs ärofyllt till "Årets Sällskap" av Svenska Centralföreningen för Idrottens Främjande.

Vår tidning Idrottsarvet har fortsatt getts ut med två nummer per år.

Sven Göran Gustafson har tagit ett kansliansvar där en konstruktiv kansligrupp skapats med Svennis, Sven Arne Ahlberg, Sten Berglund och Bosse Ericsson.

Sten Berglund och Lars Segelberg har inviterat och sorterat alla våra museiföremål i klubblokalsens väl anpassade källarförråd.

Avtalet med laget.se har inneburit att vi kunnat öka kommunikationen med medlemmarna genom skapandet av en ny, mer digitaliserad Hemsida med regelbundna Nyhetsbrev.

Mötets genomförande var präglat av rådande Coronapandemi, gällande rekommendationer följdes.



Hedersledamöterna Håkan Aldevik och Sven Arne Ahlberg.



Örebro län



Bernts bild

Legendariske NA-fotografen Bernt Larsson bjuder denna gång på en bild av fotbollsgiganten Agne Simonsson.

Agne - en av Sveriges bästa

Agne Simonsson deltog tillsammans med fotbollens legendarerna från VM-finalen 1958 i hyllningen, Minnenas afton, för Orvar Bergmark 2002.

Göteborgaren Agne Simonsson med rötter i Örgryte IS tilldelades 1959 både Guldbollen och Svenska Dagbladets guldmedalj (senare Bragdguldet) efter två mål mot England som gav en historisk vinst på klassiska Wembley med 3-1.

Han blev den förste och hittills ende svenske

proffs i spanska storklubben Real Madrid, men hade svårt att ta en plats i det stjärnspäckade laget. Han hade en fantastisk blick för spelet, perfekt teknik, dessutom var han extremt målfarlig.

Agne återvände och avslutade karriären i moderklubben Örgryte, som han också ledde till SM-guld som tränare 1985.

Agne Simonsson gjorde 27 mål på 51 landskamper. Han avled 22 september ifjol, 84 år.

Håkan Bågenvik



Agne i VM-kvalmatchen mot Schweiz 1961.

KFUM idrottare vid Sommarro



Vid bildandet 1908 skedde KFUM:s idrottsverksamhet vid det för örebroarna så välbekanta Sommarro. I det angränsande, efter brand nyuppförda, Templet säljs det idag glass.

Sportfrågor

Vilka idrottare döljer sig bakom följande smeknamn?

1. Pajen
2. Lill-Lövis
3. Dala
4. Totten
5. Stockis
6. Fisken
7. Jossan
8. Lurch
9. Snoddas
10. Kompis
11. Giggi
12. Pinnen
13. Knäppen
14. Kneten
15. Melleruds-Expressen

Svaren hittar du på nästa sida!

Nya Hemsidan en succé

ÖLIS samarbete med laget.se, inkluderande den nya Hemsidan, har verkligen stärkt och utvecklat den interna kommunikationen inom Sällskapet.

-Spännande, lättläst, modern och väl matad, kommenterar, Jan Andersson, ÖLIS ordförande, den nya Hemsidan.

Varje månad har, i snitt, vår Hemsida 1 650 personer besökare vilka klickar sig vidare till 2-3 områden i menyn. Vi ser också en positiv ökning av externa följare, utanför ÖLIS medlemmar.

Varje onsdag kl 10.00 läggs en "Nyhet" ut. Nyheten, onsdag 27 maj, om valberedningens förslag till årsmötet på Björn Reineborg och Kjell Sunesson som nya ledamöter lästes samma dag av 338 medlemmar.

Hemsidan och Nyheterna är båda mycket väl anpassade för att kunna läsas i såväl dator, padda som mobiltelefon.

- Jag är mycket imponerad av att ÖLIS på så

kort tid byggt upp en sådan bra och intressant och Hemsida. ÖLIS sätt att metodiskt förmedla "Nyheter" är en god förebild för de över 3 000 hemsidorna inom laget.se, kommenterar Oskar Gustafsson, marknadschef på laget.se



Svar på sportfrågorna

1. Per-Anders "Pajen" Jonsson – Bandy/Fotboll
2. Stefan "Lill-Lövis" Johansson - Bilsport
3. Sven "Dala" Dahlkvist
4. Olle "Totten" Gustafsson - Fotboll
5. Gösta "Stockis" Kihlgård – Bandy/Handboll
6. Sven-Åke "Fisken" Erixon – Bandy/Ishockey
7. Josefin "Jossan" Öqvist - Fotboll
8. Björn "Lurch" Andersson - Handboll
9. Gösta "Snoddas" Nordgren - Bandy
10. Bengt "Kompis" Johansson - Handboll
11. Sven "Giggi" Andersson - Fotboll
12. Bengt "Pinnen" Ramström - Bandy
13. Göran "Knäppen" Dahlkvist - Bandy
14. Kent "Kneten" Andersson - Ishockey
15. Bo "Mellerud" Ahltoff – Fri Idrott



Per-Anders "Pajen" Jonsson tar emot "Årets Orvar".

Samarbetspartners



ELPROFILEN



Mäklarhuset



Örebro län



Vi stödjer ÖLIS



ByggTema



Läro Media





Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap
Besöks- & postadress:
Järntorgsgatan 3, 703 61 Örebro
E-post: idrottshistoriska@telia.com
www.olis.nu